บทที่ 3
วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การจัดการเชิงกลยุทธ์ในโครงการสินเชื่อเพื่อสิ่งแวดล้อมของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ในครั้งนี้แบ่งวิธีการศึกษาเป็น 2 ส่วนคือการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ร่วมกับการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย

3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยเชิงสำรวจประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือผู้จัดการของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งประกอบด้วย

1. ผู้จัดการสาขาระดับจังหวัด จำนวน 1 คน
2. ผู้จัดการสาขาระดับอำเภอ จำนวน 8 คน ประกอบด้วย
   - อำเภอจอมทอง
   - อำเภอสันกำแพง
   - อำเภอฮอด
   - อำเภอแม่โจ้
   - อำเภอดอยสะเก็ด
   - อำเภอหางดง
   - อำเภอแม่วาง
   - อำเภอแม่แตง

รวม ประชากรที่ใช้ในการวิจัย 9 คน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาแบ่งเป็น 2 แบบโดยจำแนกตามประเภทของการวิจัย ดังนี้

1. **การเก็บข้อมูลในการวิจัยเชิงเอกสาร** เป็นข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารต่าง ๆ โดยนำมาจาก

1. เอกสารต่าง ๆ ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ได้แก่รายงานประจำปี เอกสารข้อบังคับและระเบียบต่าง ๆ ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
2. รายงานเศรษฐกิจของธนาคารแห่งประเทศไทย
3. รายงานเศรษฐกิจการเกษตรจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
4. เอกสารการเงินและการคลังจากสำนักงบประมาณและกระทรวงการคลัง
5. รายงานสถิติการค้าระหว่างประเทศของกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์
6. รายงานสถิติทางการเกษตร

2. **การเก็บข้อมูลในการวิจัยเชิงสำรวจ**โดยใช้แบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์จากผู้บริหารของธนาคารเกี่ยวกับปัจจัยภายในและภายนอกที่มีผลต่อการดำเนินงานในโครงการสินเชื่อเพื่อสิ่งแวดล้อมของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการดำเนินงานในอดีตและปัจจุบัน

3.3 **เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล**

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงสำรวจ ได้แก่แบบสอบถามซึ่งแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่1 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยภายนอก ได้แก่ ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ , ปัจจัยทางสังคม ,ปัจจัยทางด้านกฎหมายและการเมืองและปัจจัยทางด้านวัฒนธรรม ฯลฯ เพื่อระบุว่าปัจจัยในข้อใดเป็น "โอกาส" หรือ "อุปสรรค" ต่อการดำเนินงานในโครงการสินเชื่อเพื่อสิ่งแวดล้อมของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ส่วนที่2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยภายใน ได้แก่ ปัจจัยทางด้านการเงิน , ปัจจัยทางด้านการจัดการ ,ปัจจัยทางด้านการตลาด , ปัจจัยทางทรัพยากร , ผลการดำเนินงานด้านสินเชื่อ , บุคลากร การชำระหนี้คืน อัตราส่วนทางการเงิน ฯลฯ เพื่อระบุว่าปัจจัยในข้อใดเป็น "จุดแข็ง" หรือ "จุดอ่อน" ต่อการดำเนินงานในโครงการสินเชื่อเพื่อสิ่งแวดล้อมของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

เนื่องจากคำถามที่ใช้ในแบบสอบถามเป็นคำถามชนิดเลือกตอบแบบ 4 ตัวเลือกดังนั้นเพื่อให้สามารถวิเคราะห์โดยใช้สถิติได้ จึงจำเป็นต้องมีข้อกำหนดเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

รายการ	น้ำหนักคะแนน		ช่วงคะแนน	เกณฑ์
	โอกาส / จุดแข็ง	อุปสรรค / จุดอ่อน		
มีมากอย่างยิ่ง	5	1	4.51 – 5.50	โอกาสมาก / จุดแข็งมาก
มีมาก	4	2	3.51 – 4.50	โอกาสน้อย / จุดแข็งน้อย
ปานกลาง	3	3	2.51-3.50	ปานกลาง
มีน้อย	2	4	1.51 – 2.50	อุปสรรคน้อย / จุดอ่อนน้อย
มีน้อยอย่างยิ่ง	1	5	0.50 – 1.50	อุปสรรคมาก / จุดอ่อนมาก

จากการกำหนดน้ำหนักคะแนนจะทำให้ช่วงห่างระหว่างคำตอบแต่ละอันมีระยะเท่ากันสำหรับคำถามแต่ละข้อก็จะมีน้ำหนักเท่ากันด้วยเพื่อสามารถนำไปวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเชิงสำรวจและการวิจัยเชิงเอกสารมาทำการวิเคราะห์ร่วมกันโดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นตอนของข้อมูล (The Input Stage) เพื่อค้นหาปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการดำเนินงานในโครงการสินเชื่อเพื่อสิ่งแวดล้อมของธนาคาร เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์

1.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อระบุปัจจัยภายในและภายนอกโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิเพื่อจับกลุ่มตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในแต่ละกลุ่ม (S – W- O-T) โดยการใช้เทคนิคการวิเคราะห์ปัจจัย (Factor analysis)[1]

---

[1] เทคนิคการวิเคราะห์ปัจจัยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 3 ประการคือ

1. เพื่อแสวงหาปัจจัยร่วมที่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆโดยที่จำนวนปัจจัยร่วมที่หาได้จะมีจำนวนน้อยกว่าจำนวนตัวแปร
2. เพื่อนำเอาโครงสร้างของความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยและตัวแปรเหล่านี้ไปใช้สร้างคะแนนปัจจัย (Factor Score) คะแนนที่ได้นี้เปรียบเสมือนค่าของตัวแปรที่ประกอบด้วยตัวแปรเดิมหลายตัว ในทางการวิจัยเรียกว่าตัวแปรส่วนผสม (Composite Variable)

2. **ขั้นตอนการจับคู่ปัจจัย** (Matching Stage) เป็นการจับคู่ปัจจัยจากข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิโดยวิเคราะห์จากตาราง SWOT (SWOT Matrix) ซึ่งจะจับคู่ปัจจัยภายใน (จุดแข็ง-จุดอ่อน)และปัจจัยภายนอก (โอกาส-อุปสรรค) เพื่อกำหนดกลยุทธ์ขององค์การ ซึ่งตาราง SWOT จะชี้ให้เห็นถึงกลยุทธ์ทางเลือกสี่อย่างคือ กลยุทธ์ SO , กลยุทธ์ ST , กลยุทธ์ WO และ กลยุทธ์ WT

การวิเคราะห์ตาราง SWOT โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์แคนนอนนิคัล (Canonical Analysis) [2]

รูป 6 ตัวอย่างตาราง SWOT

	จุดแข็ง : Strengths	**จุดอ่อน** : Weaknesses
โอกาส :Opportunities	**กลยุทธ์ SO : ใช้จุดแข็งแสวงหาประโยชน์จากโอกาสภายนอก** 1. 2. 3. 4. 5.	**กลยุทธ์ WO : เอาชนะจุดอ่อนเพื่อแสวงหาประโยชน์จากโอกาสภายนอก** 1. 2. 3. 4.
อุปสรรค :Threats	**กลยุทธ์ ST : ใช้จุดแข็งหลีกเลี่ยงอุปสรรค** 1. 2. 3. 4. 5. 6.	**กลยุทธ์ WT : ลดจุดอ่อนและหลีกเลี่ยงอุปสรรค** 1. 2. 3.

---

3. เพื่อทดสอบข้อสมมติฐานเกี่ยวกับโครงสร้างข้อมูลหรือตัวแปรว่ามีปัจจัยร่วมกันกี่ปัจจัย อะไรบ้าง และตัวแปรแต่ละตัวมีความสัมพันธ์กันอย่างไรกับปัจจัยนั้น

[2] เทคนิคการวิเคราะห์แคนนอนนิคัล เป็นมาตรวัดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ชุดที่ทำให้ข้อมูลทั้ง 2 ชุดมีความสัมพันธ์กันมากที่สุด โดยที่ข้อมูลแต่ละชุดอาจมีตัวแปรหลายตัว จำนวนตัวแปรของแต่ละชุดจะเท่ากันหรือไม่เท่ากันก็ได้ ด้วยการใช้เทคนิคการวิเคราะห์แคนนอนนิคัลจะทำให้ตัวแปรลดลงกล่าวคือแทนที่จะใช้ตัวแปรหลายๆตัวก็อาจจะใช้ตัวแปรแคนนอนนิคัลเพียงตัวเดียวที่สร้างจากค่าสัมประสิทธ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ชุดมาใช้แทนซึ่งตัวแปรแคนนอนนิคัลที่สร้างขึ้นมานี้ อาจนำไปวิเคราะห์ขั้นต่อไปโดยถือว่าเป็นตัวแปรตัวหนึ่ง

3. **การวิเคราะห์ในขั้นตอนการตัดสินใจ** (Decision Stage) เพื่อตัดสินใจเลือกกลยุทธ์โดยแบ่งเป็น 2 ส่วนดังนี้

3.1 การวิเคราะห์เพื่อกำหนดกลยุทธ์ทางเลือกที่มีความสอดคล้องกันระหว่างกลยุทธ์ที่สร้างจากข้อมูลปฐมภูมิและกลยุทธ์ที่สร้างจากข้อมูลทุติยภูมิโดยนำมาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficiency)

3.2 นำกลยุทธ์ที่เลือกมาจากข้อ3.1มาพิจารณากับนโยบายและแผนวิสาหกิจของธนาคารเพื่อกำหนดกลยุทธ์ที่มีความเหมาะสมและตอบสนองกับนโยบายและมาตรการของธนาคารมากที่สุด

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University